

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 18 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — fillér.
 Nyitléri közlemények garmond
 soronként — fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen
 vasárnap reggel.

A hirdetőket, előfizetőket és a reklámszöveget
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

A szociális biztosítás.

(-i -ő.) Az utóbbi hónapokban nagy port vert fel a szociális biztosításról beterjesztett törvényjavaslat a parlamentben. Eltekintve attól a ránk nézve nagyon is sujtó körülménytől, hogy az ilyen javaslatok megvitatásánál keblünkben szakkad képviselőink a semminél is jelentéktelenebb szerepre vannak kárhóztatva, a kormányt támogató pártok közt is éles surlódások tornyosodtak fel.

Ha kutatjuk ezen surlódások mottóját, úgy mindjárt hűséges megvilágítást nyerünk ezen ellentétek megértésére. Parlamenti harcok első indító okát, ugyanis a javaslat azon tendenciájában találjuk meg, mely szerint az összes ezen szociális biztosításból háramló terhek, a közgazdasági termelésre háramlanának. Hogy ez mit jelent, csak a jelen helyzetre kell tekintenünk, amikor az adóknak annyi-féle kválitása és a közgazdasági válságnak maig is elhúzódó kilengése nem egy vállalat, ipari és mezőgazdasági üzem egészséges produktivitását tették lehetetlenné. Ha tehát ezen nyomasztó terhek mellett még ezen újabb kötelezettségek is felbukkanának, egyenes következményeiként csak rosszabbodnának, sőt lezúlnának a közgazdasági termelésnek azon ágai, amelyeket a kivitel támogat. Ezek az üzemi ágak ily körülmények közt oly béklóba lennének szoritva, hogy a világtermelés áraival egyáltalában lehetlenné válna minden konkurráló törekvés keresztülvitele, aminek lesújtó eredményeiként jelentkezne az a betegség tünet, amely a versenyzési képesség végpusztulását siettetné. A pangás tehát, amely ma még csak széles körben érezhető, nagyon is általánossá válna.

A másik komoly és reális kifogás, amely a javaslat ellen irányul a szingularitása, vagyis nem öleli fel a biztosítás teljes körét. Magában foglalja a javaslat, rokkantság, aggkor és betegség elleni biztosítást. Ebben a szűk körben is azonban nagy gondatlanságnak a jeleit tapasztaljuk, amikor is a javaslat e három kategóriában is, ismét visszavonul az általánosságtól és csak azon egyénekre terjeszti ki tárogató karjait, kik a munkásszerződés alapján végzik munkáikat és az aggkor, valamint a rokkantság ellen más intézmény nem nyújt biztosítást.

Ez a megszorítás arra kényszerít, hogy a biztosítás kiterjedésének taxatív, vagyis részletező felsorolásánál negatív álláspontra helyezkedjünk.

Nem terjed ki, tehát a biztosítás a közalkalmazottakra; ezekről a szolgálatnyújtónak kell gondoskodnia. Ki vannak zárva továbbá a bányamunkások is, kiknek a biztosításról az 1922. évi bányatörvény intézkedik, továbbá a magánalkalmazottak, kikről a nyugdíjbiztosítási törvény gondoskodik. Teljesen figyelmen kívül hagyja a javaslat, az önálló kenyérkeresőket a kisiparosokat, a kisgazdákat és a kézműveseket. Állítólag ezeket egy külön törvény fogja támogatásába venni. Végső és súlyos hiányossága, hogy egyáltalában nem öleli fel a munkanélküliség és baleset elleni biztosítást.

Teljes megvilágításban ez a javaslat. Mindenki beláthatja a javaslat kielégítésének lehetetlenségét. Árnyéklovag módjára csak az általános kielégítés és összeérdek előmozdítása horizontján az érdekek egyes területén vágat előre a központ felé.

A szociális biztosítás egészséges célzatától tehát nagyon messze van e javaslat. Nem hiába acsarkodnak a szociális pártok. A szociáldemokraták és a cseh nemzeti szocialisták hevesen elégedetlenek a javaslat csonkasága miatt. A polgári pártok részéről ugyancsak kifogások emelkednek fel, különösen azokat a súlyokat illetően, amelyek a javaslat létjogultsága esetén az ipari vállalatokra emelkednének.

A javaslat négy elkülönített említ fel, azt a körülményt véve tekintetbe, amint a helifizetésük a) 16.50, b) 22.50, c) 28.50 és d) 28.50 koronánál több. E négy osztálynak megfelelőleg a fizetendő illetékek a) 4.40, b) 6, c) 8 és d) 10 korona lennének. A biztosítottat támogató évi segély állami hozzájárulással 400—7000 K.-ig huzódnak. A biztosítandók száma 2,500.000 is tul haladnák s ezek segélye évenként 800—900 millió koronát igényelne állami támogatáson kívül. Az állam évi hozzájárulása 15 millió korona, amely azonban progresszív emelkedést követne, úgy, hogy a hozzájárulása az első 10 évben már 160 millióval emelkedne fel.

Az állam vállalt nyomná ezenkívül a tényleges katonai szolgálatban levő katonai egyének biztosí-

tása, ami évi 17.5. millió koronát jelent. Ugyancsak az állam lenne hivatva a 60 éven tul haladott egyéneket is segélyben részesíteni, minthogy ezen kormagaslatot megmászott egyének egyáltalában nem részesíthetők a biztosító intézményben. E segély díjazás 130 millió koronát szükségelne Biztosítottak támogatására szükségesszerűvé válna a gyógyintézetek létesítése is, ami ugyancsak 100 millió koronával való megterhelést jelentene az állami pénztárra.

A kivillgoló nagy számok, mint erős dokumentumok, nevetik felénk a javaslat ily jelmezben való megjelenésének célszerűtlenségét. A kötelezettség ugyanis az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság oly fokozott megterhelését követelné, hogy közgazdaságunk ágai az abszurd törvényes valóságban megbé-
 nulnának.

Azonban eme hű kilátásban felvetődő aggodalmak nem tehetik lehetlenné azon komoly törekvést, amely a szociális biztosítás fejlesztésére előmozdítólag hat. A szociális biztosítás eszméinek felvetése helyes, csak kivitele követel praktikusabb és racionálisabb megoldást. Joggal elvárható ugyanis, hogy a magát demokratikusnak nevező cseh-szlovák állam eme megoldás nem vonakodó hive legyen s ha a szociális teherviselésnek nem is az egészét, de legalább a legnagyobb részét magáévá tegye. A teher ily széles vonalaiban való elvállalása sem lehet nagyon nyomasztó, ha az állam észszerűen gondoskodik a megfelelő fedezetről. Kinálkozódik itt nemcsak az arányos adóelosztás, hanem az állami bevételek másnemű forrásai, továbbá azok a horribilis összegek, amelyeket logikusabb gazdálkodással évenként megtakaríthat.

Az észszerű megoldás egyedüli helyessége csak ez lehet s csak így lesz képes az új intézmény megalkotása, a létért hadakozó emberiség általános boldogulását előre vinni.

A világ-eseményekből.

A Daily Herald bőven foglalkozik a színajai konferenciával, amelyről megállapítja, hogy azt nem azért hívták össze, mert a kisantantnak szüksége volt leszögezni álláspontját a szomszédállamokkal szemben, hanem mert állást kellett foglalnia a kisantantnak abban a titáni küzdelmében,

amely Auglia és Franciaország között dul. Franciaországnak lényeges segítőitára a kisantant, — írja a Daily Herald, — ami arra indítja Anglia diplomáciai köreit, hogy Középeurópában új kisantantot teremtsen, amelynek tagjai Magyarország, Bulgária és Törökország lennének.

A Daily Graphic munkatársának Stresman kancellár kijelentette, hogy rövid időn belül megtörténik a francia—angol—német megegyezés abból a célból, hogy a mostani helyzetet szanalják.

A Birodalmi Bank alkalmazottainak szavazása a sztrájk kérdésében, melyre Grossmann üzemi tanács tag elbocsátása adott okot, a Birodalmi Bank vidéki fiókjaiban még nem ért véget. A szavazás eddigi eredménye szerint a sztrájk mellett szavazottak több mint kilencven százaléka szól. Berlinben az alkalmazottak hetvenöt százaléka szavazott a sztrájk mellett. Az eddig beérkezett szavazati eredmények alapján a Birodalmi Bank fő üzemi tanácsa elhatározta, hogy újabb intervencióra kéri fel a munkaügyi miniszteriumot.

Irwing Bush, a newyorki kereskedelmi kamara elnöke, a „Newyork American” c. lap hasábjain hosszabb cikkben kifejti, hogy Magyarországnak megvan a jogcime a kölcsönhöz és sürgeti, hogy Amerikának London példáját kell követnie, ahol nincsenek animozitással Magyarországgal szemben.

Egy Marokkóba rendelt egész gyalogezred megtagadta az engedelmességet és nem akart hajóra szállani. A zendülő katonatisztek halálal fenyegették meg. Az egész ezredből csak két gyalogos szállt hajóra. Polgári őrség fegyveresen keresi a lázadókat, akiket a velük rokonszenvező lakosság házaiban rejt el. A felkeléssel kapcsolatban itt 16 katonát és két polgárt tartóztatnak.

Daszkalov Rajkó ellen merénylet történt. Daszkalov a szófiai Bojadzev Iván dr. kíséretében Sminchovban a Holecko-utcában

haladt, mikor a 22 éves Nikolov Atanáz hátulról négyyszer lőtt reá pisztolyából. Két lövés Daszkalovot hasán érte és halálosan megsebesítette. Daszkalovot a podili szanatoriumba szállították, ahol operáció közben meghalt. Daszkalov Rajkó, a Stambulijzki kormány volt prágai követe, a szófiai júniusi államcsíny után Prágában bolgár ellenkormányt alakított és köriratban felszólította a bolgár követeket, hogy az újkormány rendeleteit ne hajtsák végre. Azt híresztelte, hogy a puccs Ferdinánd cárral visszahelyezését célozza és hogy Bulgáriában általános mozgósítást rendeltek el. A cseh lapok nyíltan szemére vetették, hogy Prágában szervezi az ellenforradalmat. Julius elején felmentették Daszkalovot s helyette Michalcevt tanár került a prágai követség élére. Daszkalov tovább is Prágában maradt és Obov volt miniszterrel együtt szervezte Stambulijzki hivat.

A „Daily Telegraph” tudósítója jelenti, hogy Stresmann beszéde belga körökben igen jó benyomást gyakorolt. Azt mondják, hogy a beszédből kitűnik a jóakarát és elismerik, hogy a német kormány felette nehéz helyzetben van.

A magyar kormány a népszövetség szeptember hó 3-án kezdődő negyedik ülésére Berzeviczky Albertet és Tancos Gábor altábornagyot bízta meg képviselővel.

A „Times” jelenti, hogy Coolidge amerikai elnök folytatni fogja Harding politikáját és így a jövő évre világéke kongresszust akar összehívni.

Az albán hűtármegállapító bizottság olasz delegációjának tagjait utban Janinából Santa Quarantá felé ismeretlen tettesek meggyilkolták, hasonlóan a soffört és a dragománt is. A görög kormány azonnal sajnálkozását fejezte ki az olasz kormánynak.

Ausztriai Mennsdorff Pouilly gróf szolgálaton kívüli nagykövet fogja képviselni a népszövetség ülésén.

Benes külügyminiszter megérkezése után

Mussolinivel, majd a szakminiszterekkel tanácskozott. Megerősítik azt a hírt, hogy a megbeszélés fő tárgyai az Olaszországgal való kereskedelmi megegyezés és a magyar kölcsön kérdése voltak.

Benes Mussolininek a király számára átadta a Fehér Oroszlán-rend jelvényét, Mussolininak pedig a csehszlovák nemzetvédelmi miniszteriumtól ajándékozott hadikeresztet a Csehszlovákia alapítása és önállósága körül kifejtett érdemeinek elismerésül.

Szterényi báró volt kereskedelemügyi miniszter a Pester Lloyd-ban Bethlen genfi utjáról a többi közt ezeket írja:

— Bethlen gróf genfi utazásának nagy jelentőséget kell tulajdonítani, mivel ott nyílik végre alkalom arra, hogy Bethlen és Benes találkozzanak. E két államférfi nyílt, egyenes megbeszélését a politikai szükségszerűség követelményének tekintem és meg vagyok győződve róla, hogy a megbeszélésnek sikere lesz. Személyes érintkezés útján sok nézeteltérést lehet tisztázni és valószínűen legfőbb ideje, hogy végre ezen a téren is tisztázódjék a helyzet. Ismétlem csak, amit már ezen a helyen kijelentettem, hogy a Magyarország és Cseh-Szlovákia közt fennálló differenciák csak nézeteltérésekre vezethetők vissza Magyarországgal szemben még itt is, ott is bizalmatlanok, de mivel a legutóbbi időben ismétlen alkalom volt nem csak a Magyarország ellen emelt vádakát, hanem azoknak forrásait is megismerni, egy pillanatig sem kételkedem benne, hogy a Benes és Bethlen találkozás nyomán a nehézségek mind kiküszöbölhetők lesznek, különösen azok, amelyek a kisebbségi kérdésre és az állampolgárság kérdésre vonatkoznak és ezek az ügyek az egyedüliek, amelyeknek a gazdaságiakon kívül ezidőszert még fontosságuk van.

Az „Az Est” bécsi diplomáciai forrásból jelenti: A magyar kölcsön megvalósulása csupán idő kérdése; még bizonyos előfeltételek tisztázása szükséges. A kis entente már

Irodalmi élet Magyarországon.

A történelmi események értékelésénél csak megfelelő távlatokon keresztül adódik tiszta kép. Minél összetettebb s az ember életét irányzóbb valami, annál inkább megvan a lehetősége annak, hogy a történések fontos és mellékes részleteit összezavarjuk s az események zsufoltságában nem tudjuk szétválasztani a vizet a tüztől.

Az emberiség tökéletesedésének verejtékes, lázadó útjában, minden művészetek között, első sorban az irodalom a kibontott lobogó s a lobogó fákllya. Az irodalom a nyelv, a gondolatok s az érzések hármaskultuszát jelenti és benne halmozódnak fel legkifejezettebben a jövő lehetőségei.

A magyar irodalom utolsó szakaszának értékelése, épen a kellő távlat hiányában, csak nagy általánosságban lehetséges. Az utolsó husz év hangjai még fülünkben zúgnak. Nagyon is bennünk élnek a gondolatok és érzések ahhoz, hogy megtapinthatók legyenek. Annyi azonban bizonyos, hogy a világháború előtti husz esztendő, a magyar irodalom életének egy jelentőségében messze sugárzó, sajátos színezetű, értékekben, művészi eredményekben gazdag korszakává nőtt, mely után hatalmas pontot tett a világháború.

A világháború és a forradalmi idők irodalma, egy önmagában zárt egészet alkot. Egy nagy tükröződés volt ez az iroda-

lom, melyet tiszta naturalizmusnak is nevezhetnénk, ha naturalizmus alatt az élet külső és belső összetevőinek egyszálaluan hű reprodukcióját értjük. Az egyik oldalán a háborus irodalom, amelynek legjellemzőbb kürtje Gyóni Géza volt, a háboru hangjaira keresett szavakat. A másik oldalán, az u. n. aktivizmus, a naturalizmus iskolájába járt Kassákkal az élén, a társadalom, a tömegek, a kultúra és a civilizáció vonulását próbálta expresszív sorokba törni. A háboru és a forradalom tovatűnt és velük multak el és művészi szempontból nagyon is elégtelennek bizonyultak e korszak irodalmi törekvései is.

Kétségtelen, hogy a világháboruval a magyar irodalom új szakasza indult, de jelenleg, a magyarországi fronton csak egy hallatlan epigonizmus, egy a negyvennyolcas harcok utáni irodalmi tehetetlenséghez hasonló, pepecselő irodalmárkodás szomorú megnyilvánulásait tapasztalhatjuk. Gourmontnak szellemes megjegyzése, hogy a politikai dekadencia a legkedvezőbb állapotot az értelmi kivirágzásokra, úgy látszik nem vonatkozik a jelenlegi magyar irodalomra. A politikai dekadencia legalább is napjainkban irodalmi dekadenciát is jelent és ennek kifejeződése alapján véve nem más, mint a kitaposott és a bevált, régi módszereknek, formáknak, értelmi és érzelmi komplexumoknak folytonos utánzása és teljes lejárátása. A gazdasági és a politikai feszültség, a mű-

veltség-történetileg is reakciós atmoszféra, nagyon megkötik az új szárnyakat. Az elmúlt, értékekben bővelkedő irodalmi korszak megmaradt korifeusai mindenütt ellepik az irodalmi élet pórusait és alig ingatható falat alkotnak a különböző körökbe, társaságokba verődött irodalmi alapostókkal, akikkel szemben nem is olyan régen mint radikális ellenségek álltak.

Mindenekelőtt egy nagy Adyepigonizmus, egy állandóan erősbülő Adyechó jelentkezését állapíthatjuk meg s ez nem is volna baj, ha Ady magyar talajból szökkenő s világirodalmi magasságokba lendülő, izmos gesztusai szerencsésen tovább mozdulnának. Ám e helyek vértelenül Ady kisértenek és Ady jelentőségét felmérő és tisztázó értékelésekkel párhuzamosan szinte egyedüli értékmerő lett az Adyhang. Az elmúlt korszak tiszta értékeihez számíthatjuk a ma is élő *Juhász Gyulát*, kinek a magyar sors és első sorban a magyar vidéki élet tragikus mélységeiből felsíró versei, messze kimagaslóan a jelenlegi irodalmi termésből.

A tegnapi holnapot hirdető irodalmi „technikusok” önmagukat ismételve védelmezik irodalmi pozícióikat. Miután munkásságuk java része a magyar nyelv örökös csiszoltságában és a külföldi művek átültetésében merül ki — ezek az írók a produktív alkotás nagy csődjében szorgalmasan munkálkodnak és széleskörű fordítási tevékenységet fejtenek ki. *Babits Mihály* tagadhatatlanul

a színajai konferencián elejtett a garanciák nagyrészét, így az ellenőrzésre a kis entente megbízott kiküldését. A legfőbb feltétel az, hogy a hitelt tilos fegyverkezésre ne fordítsák, hanem kizárólag gazdasági újjáépítésre és esetleg reparációkra. A kölcsön folyósi tója tulajdonképpen és kizárólag az angol piac, mely az összeget adni fogja, de valószínű, hogy Csehszlovákia is részesedik kisebb összeggel Angolország nyomására, hogy Angolország miatt fűhitelező biztosítékokat nyerjen arra, hogy Csehszlovákia semmit sem tesz Magyarország ellen, ami a Magyarországnak adott angol tőke sorsát befolyásolhatná. A magyar—csehszlovák megegyezésre a légkör kedvezőbb, mint valaha.

Az olasz kormány erősen lép fel Görögország ellen. Mussolini Olaszország atóni, párisi és londoni diplomáciai képviselőinek megfelelő utasításokat küldött és felszólította a szövetségeseket, hogy együttesen tiltakozzanak, mert Telini tábornok és tisztjei a békeszerződés végrehajtásában veszítették életüket.

Gonatas görög miniszterelnök ama meggyőződését fejezte ki, hogy az olasz határ-megállapító bizottságokat nem görögök gyilkolták meg.

A „Stunde“ jelenti Genfből, hogy Benes csüörtörökön utazott Genfbe, Bethlen István gróf pedig szombaton indult; valószínűleg hétfőn találkoznak. Szándékosan választották a semleges Genfet, mert Magyarország tekintélye nem engedte meg, hogy Bethlen István gróf Prágába utazzék. A fődolog az, hogy a kis entente minő feltételeket szab. Beavatott hely szerint ünnepies nyilatkozatot kíván, hogy Magyarország a trianoni szerződést minden pontjában és részletében végrehajlja. Ilyen nyilatkozatot Magyarország már tavaly tett a népszövetségbe való felvételekor, ezért nem esik nehezére, hogy azt megismételje, annyival kevésbé, mert a kis entente garanciakézülát ir alá, amelyben biztosítja Magyarországnak mai határait.

értékes magyar ruhába öltöztette Dante klasszikus munkáját a „Divina Commedia“-t. Tóth Árpád Baudelairet és más nyugati költők művein próbálgatja a magyar nyelv csengését. Köréjük már egy meglehetősen szépszámu írói gárda csoportosult. A megjelent, eredeti munkák azonban bizonyos formális bravuroskodáson és a *l'art pour l'art* erőszakolásán kívül alig hoznak új szépségeket, ellenkezőleg, mint megmohosodott kövek elállják a jövő utjait.

A magyar naturalizmus mestere: Moricz Zsigmond, tovább forgatja kipróbált, régi tolat. Szélesre taposott ösvényeket surol s egy-két tehetségesebb, fiatal író biztosan tapos a nyomdokában. Ebben az irányban ugylátszik már teljes a fiaskó s a Babits, Moricz s a Babits és Ady között lengő Kosztolányi égíse alatt megjelenő „Nyugat“-ban, csak ezen íróknak presztizse és első sorban Osvát Ernőnek a fiatal tehetségekkel szemben megnyilvánuló, állandó érdeklődése leplezi jól-rosszul, a megkövesedés szimp-tómait.

Mint érdekes, értékes és határozottan romantikus írói egyéniségre, mutatunk Szabó Dezsőre. Szabó Dezső „Az elsodort falu“ szerzője, sokirányu, művészi kvalitásaival sok fejjel kitűnik e korszak írói közül. Saját szavai szerint, ő tulajdonképpen Ady epikus „Doppelgänger“-je, aki amellett hogy betetőzi a magyar naturalizmust, új utakat

A köztársaság elnöke,

Masaryk G. T. augusztus 26.-án körútjában utba ejtette Léva városát is, mely hetek óta lázas izgatottsággal készült fogadtatására. Az egész városnak az utvonalba eső házait fellobogózták. A bathi-utcai parton, az érkező oldalon és a Kálnai uton, amerre távozik az elnök, díszkapukat állítottak fel cserfa galyakkal s szlovák nemzeti és városi sárga-zöld zászlókkal, girlandokkal díszítve. Ugy szintén izlésesen feldisztették a városháza bejáratát, lépcsőházát és nagyertermét, mely csupa lomb, virág, pántlika és zászló volt s káprázatos látványt nyújtott a szemnek. A terem egyik oldalán a köztársaság elnökének szobra állott zöld cserfagalyakkal és déli növényekkel díszített emelvényen. A városi képviselők asztalai két oldalt voltak elhelyezve, középen egy kis asztalka állott, amelyen volt elhelyezve a köztársasági elnök diszpolgári oklevele és a város emlékkönyve. A fāradhatatlan járási főnök, dr. Zosták András maga szombaton végig nézett mindent, ugy hogy Léva városa már szombat este teljesen felkészülve várta az elnök urat, aki az éjszakát Szliácscon töltötte, honnan azután Zólyombba ment. Kíséretében voltak többek között Malypetr belügyminiszter és Markovic unifikációs miniszter is.

Zólyomban nagy parasztbandérium fogadta és kísérte be a városba az elnököt, aki a Snajdarek utcában a katonaság tisztelését fogadta. Ezután Sotkovsky polgármester mondott üdvözlő beszédet, akinek az elnök rövid beszédében megköszönte az üdvözlést. Az elnök a városán át gyalog ment a várhoz, miközben a sorfalat álló egyesületek, tisztviselők és testületek ünnepelték őt. A várhoz többen üdvözölték az elnököt, így Prichod Pál nagyócsai lakos is, akinek az elnök többek között azt válaszolta, hogy a demokrácia azt jelenti, hogy mind együtt dolgozzanak. „Már győztünk — mondotta tovább az elnök — és most a legyőzött ellenfélre már nem szabad több csapást mérni.“

A várhoz felállított tribünhöz érve, kenyeret és sőt, valamint virágokat nyújtottak át az elnöknek, majd Slávik György zsupán üdvözölte a megye lakosságának nevében. Kiemelte, hogy nem panaszkodásra, hanem munkára van szükség és hogy az elnök példája fog a további munkához erkölcsi erőt adni.

Masaryk elnök válaszában megemlékezett arról hogy a zólyomi vár egykor Giskra

is nyitogat. Jelenleg mint az „Élet és irodalom“ című lap főszerkesztője, minden hónapban újabb politikai katekizmust ír és minden irodalmi kapcsolatokkal szakítva, mint kivert vad vergődik a jelenlegi magyar irodalomban.

A háboru előtti korszak negyedik sajátos hangja, a kabarés, valóban nyugatos irodalom vigan vegetál. Molnár, Heltai és a francia pszichéhez tapadó Szomorj Dezső mellett, Budapest ijesztő romlásában, ez az irodalomnak csufolt, gyári üzem nagyon sok ma érkezett írónak ad kenyeret. Az emésztést elősegítő „kultur források“ bő gazdagsággal csurognak, de egymásután dőlnek sírba az ifju írónak jóformán hónaponkint előbukkanó új lapjai.

Bizonyos, hogy a külföldi izmusoktól mentes, fiatal tehetségek meg-megújuló rohamai, a rossz gazdasági viszonyok dacára is, új léttel fogják magtölteni a magyarországi irodalom haladó testét. Ez annál inkább valószínű, mert az utódállamokban és a külföldön szétszórt magyar írók már eddigi munkájukkal is nagyban elősegítették ennek megvalósulását.

A fiatal író generáció alkotásai, kozmikus, kollektív szinekkel gazdagodva, a világháboru mélysegeiből kiindulva, Kelet és Nyugat szintézisében, a magyar irodalom újabb renaissanceát készítik elő.

Bányai Kornél.

huszita vezér székhelye volt. Majd a Csehország és Szlovenszko közötti egység szükségessé voltát hangsúlyozta. „A nemzet — folytatta az elnök — jellegét meg fogja őrizni és önjogu lesz, ha mindenki a maga személyében is képes lesz arra, hogy önmagát kormányozza. A nemzet és állam önkormányzata el nem képzeltető, ha nem minden egyes öntudatos, férfias és nem gondoskodik önmagáról. Az Isten is azt segíti meg, aki önmagát segít. Ha ezt mindenki megteszi, akkor az egész állam minden polgára olyan lesz, mint a gránit.“

Ezután a vár megtekintése következett. Az elnöknek bemutatták a terveket, amelyek szerint a várat zsupáni épülett alakítják át.

A várból az elnök a korponai alagutchoz ment, majd a városházán különböző testületek üdvözlését fogadta, átvetve a diszpolgári oklevelet és beirta nevét a város emlékkönyvébe.

Fél 1 óraker az elnök kíséretével Szliácsra tért vissza, onnan pedig délután fél 4 óraker autón Lévára indult Markovic és Malypetr miniszterek ezuttal is kíséretében voltak. Utközben megállapodott Gamberzence és Belábánya között, ahol egy forrást róla „Masaryk forrás“ nak és egy fāt „Masaryk-bükkfā“ nak nevezték el.

Léva már négy óraker kezdett gyülekezni a közönség igen sokan jöttek a vidékről. Felvontuk a közeli szlovák községekből az iskolás gyermekek. Majd a lévai magyar fiuk csikós ruhába öltözött bandérium robotgőz kerestül a városon a bathi part fele, hol a felállított díszkapunál helyezkedett el. Jött a katonaság zenével. A díszszázad a főtér keleti sarkán a bathi ut kiszögélésénél állott fel. Utána a járási és város hivatalok fejei élén dr. Zosták András járási főnökkel és Bräuer Géza városbíróval. A katonaság két oldalt kordont vont egész a városháza bejáratáig. A kordonon belül az iskolás fiuk és leányok állottak tanítóik és az irlalmas nővérek vezetése alatt; ezen kívül a városi tisztviselők. A kordonon kívül pedig óriási közönség hullámozott fel s alá. Fent a városháza közgyűlési termében a városi képviselők gyülekeztek teljes számban, továbbá a hitközségek papjai és világi fejei, valamint a nagy játékony nöegylet elnökei, a vöröskereszt lévai választmányának elnöke várták az elnököt. Amint az elnök érkezésének ideje közelgett, akként nőtt a közönség idegessége. A jelzett időre berobogott az első autó, melyen a pozsonyi rendőrigazgató jött. Utána jött még két autó, melyen az elnök kísérete érkezett. Az autókát a kaszárnya utcaiba irányították. A negyedik zárt autóbá jött az elnök, akit a közönség szlava és éljen kiáltásokkal fogadott. A bathi utcai partról festői látványt nyújtott a bandérium, mely nyomban körülvette az autót. Masaryk elnök ur megleléssel nyugtatta szemeit a délceg legényeken. Vele jöttek dr. Markovic és Malypetr miniszterek, itt voltak dr. Szliávik György zólyomi zsupán, dr. Prohaska főjegyző és számos előkelőségek. Az elnök ur kiszállván az autóból a katonai díszszázad elé ment, hol Turnherr tábornok jelentését fogadta. Ezután a díszszázad megszemlélése után dr. Zosták járási főnök szlovákul, Bräuer Géza városbíró pedig magyar nyelven üdvözölte, akinek szavaira az elnök szinten magyarul válaszolt. Kijelentette, hogy lojalis polgárok között nem tesz különbséget s hiszi is, hogy Léva város magyar közönsége lojalis. A városházára ment ezután kíséretével, hol Bartys Vladimir harmadik városbíró cseh nyelven üdvözölte, Bräuer Géza pedig átnyújtotta a város diszpolgári oklevelét, majd bemutatta a városi képviselő testület tagjait. Dr. Gyapay Ede, a keresztény-socialista párt elnöke a lévai és a garamenti magyarság megbízásából a következő beszéd kíséretében átnyújtotta a magyar főgimnázium visszaadását kérő emlékiratot.

Mélyen Tisztelt Elnök Ur!

Léva város és a Garamvölgye magyarságának megbízásából adom át és nyujtom át Mélyen Tisztelt Elnök Urnak a lévai magyár gimnázium visszaállítására vonatkozó emlékiratot (Memorandumot) ama kérelmtünk kapcsán, hogy ezen 105 év óta fennállott kulturintézményt állítsák helyre és eredeti rendeltetésének adják vissza.

Bizva Elnök Ur igazságszeretében, reméljük jogos és méltányos kívánságunk és kérelmünk teljesítését és valóra válását.

A *lévai magyarság memoranduma*, melyet dr. Gyapay Ede nyújtotta át a Köztársaság Elnökének, a következők:

Elnök Ur! Történelmi-időben, az érzesek forrongása közepette fordulunk Önhöz, Léva város és vidéke magyarságának képviselőjében. Szívünkhez forrott kulturintézményünk létkérdésében járunk Elnök Ur elé, melyet városunk és vidékének magyarsága évszázados szeretettel dédelgetett, fejlesztett, most pedig romlásba indult lát.

Elnök Ur! A köztársaság törvényei irásban, felelős vezető férfiak pedig élőszóban, úgy kifelé, mint befelé, mindig, mindenütt és mindenki elé azt a képet állítják, hogy a nemzeti kisebbségek nyelve minden vonalon, tehát az iskolában is változatlanul és korlátlanul érvényesül!

A gyakorlat pedig az, hogy Léva városának főgimnáziumában beszüntették a magyar nyelvű tanítást!

Ez ellen emeljük fel tiltakozó szavunkat és az alábbi érvek alapján kérjük Elnök Urat, kegyeskedjék az illetékes közegeket utasítani, hogy a köztársasági törvény és a felelős férfiak nyilatkozatai értelmében a lévai főgimnázium tanítási nyelvétől a magyart ismerjék el és hagyják meg továbbra is.

Léva város és vidéke a Garam síkján, a Perec- és Szikince völgyén le, egészen a Dunáig színmagyar.

Igaz ugyan, hogy a csehszlovák állam által 1919 ben megjelent összeírás statisztikai adatai e vidéken más nyelvű lakosságot is feltüntet; de az is igaz, hogy ez a nem magyar anyanyelvű lakosság a gazdasági és házi cselédekéből, az államhatár közelébe követeztében ideiglenesen idevezényelt cseh vagy szlovák nemzetiségű katonákból, a mezői munkásokból és ide kirendelt közigazgatási, vasuti, postai, csendőrségi stb. közhatalmazottakból, egyszerűen itt csak ideiglenesen tartózkodó, vándorló és áthelyezhető népességből kerül ki. Egy rövid példa: Garamvezekény községben 209 szlovák nyelvű lakos van feltüntetve. Ma a valóság az, hogy ebben a községben egyetlen egy szlovák nyelvű lélek nincs, mert az ideiglenesen elhelyezett katonaság onnét elvezényeltetett. A törzssőkös lakosság azonban ott maradt és ez a törzssőkös lakosság ugy Léván, mint vidéken teljesen színmagyar.

Az anyanyelvtől való megfosztás nem lehet a csehszlovák köztársaság vezetőinek célja. Erre vonatkozóan Srobár Lőrinc dr. teljhatalmu miniszter ur Léván, a város és vidéke közönségének nagy száma előtt 1919 évi július hó 20-án kijelentette: „Lévan a köztudott nyelve a magyar lesz. Az alsó fok a szlovák nyelvet, mint kiegészítő nyelvet sem kívánja a köztársaság használatni.” S ugyanakkor ezen ígéretét a főgimnáziumra is kiterjesztette.

A csehszlovák törvényhozás a nemzeti kisebbségek számára biztosítja az anyanyelv teljes használatát az iskolában, az egyházban s a közéletben és az elmenzetenlétést (odnárodnanie) büntetendő cselekménynek minősíti. Már pedig ennek a törvénynek nyílt megsértése az, hogy a lévai magyar főgimnáziumot fokozatosan szlovákká akarják tenni és gyermekeinket a tanulás lehetőségétől megfosztani azért, mert csupán magyar anyanyelvüket tudják.

Emiatt fellebbezünk Elnök Ur szívéhez és kormányzói bölcsességéhez, azon erős meggyőződésben, hogy a lévai főgimnázium céltudatos elszlovákosítása Srobár miniszter ur ígérete ellenére, Elnök ur tudtán kívül és beleegyezése nélkül történik és hogy Elnök Ur humánus érzése, politikai mély belátása és a felelőssége tudatával párosult szigorú igazságszerete a magyar nyelvnek főgimnáziumunkból való kiszorítását nem terheli, meg nem engedheti

Elnök Ur! Jogos panaszaikat és sérelmeinket őszinte nyíltsággal tárjuk fel a köztársaság fóruma előtt, mert tőle reméljük bajaink orvoslását

A köztársaság érdeke, hogy polgárai egymást megértsek és egymást támogatva, békésen éljenek együtt. De várhatjuk-e azt, midőn városunk és vidéke ősi magyar nyelv

vének és kulturájának megsemmisítését célzó ama törekvés Léva város és magyar vidékének többséget alkotó magyar lakosában megrendíthet a kormányzatba vetett bizalmat? Hozzájárulhat-e a csehszlovák köztársaság megszilárdításához az, hogy ezen főgimnáziumra vonatkozó intézkedések gazdasági téren is visszahatást szűnnek? Mert hiszen a magyarságot a szülőn alapján rá kivetett nagyobb adónál fogva óriási terhek amúgy is nyomják, amivel szemben a nyelvéhez való ragaszkodás a legkisebb jog, amely őt megilleti.

Mindezeknél fogva Léva város és vidékének magyarsága azt kívánja, hogy a lévai főgimnáziumban — magyar jellegének megmaradása mellett — olyan igazgató és olyan tanárok alkalmaztassanak, akik teljes urai a magyar nyelvnek, akiknek föltétlenül középiskolai tanári képesítésük van, akikre tehát nyugodt lélekkel bízhatja a szülői fiai szellemi kiképzését s akikkel a csak magyarul tudó szülők is közvetlenül érintkezhetnek és akik magyar nyelvírásukkal biztosíthatják a tanítás jó eredményét.

Elnök Ur! Isteni és emberi törvény, hogy az anyanyelven való tanulás és a tudás szerzésének az anyanyelven való elérését senki elől elzárni nem szabad, mert ennek következménye tudásban elmaradást, erkölcsben hanyatlást jelent!

A tudásban elmaradás, az erkölcsben hanyatlás pedig és az anyanyelv elnyomása a történelem tanúsága szerint aláássa minden állam jövőjét.

Elnök Ur! Mi magyarok vagyunk és a csehszlovák köztársaság keretén belül is azok akarunk maradni. Értsenek meg bennünket!

Mi Léva város, Bars- és Hontmegye magyar polgárai, amint eddig is testvéri jó viszonyban éltünk szlovák nyelvű szomszédainkkal, úgy akarunk élni ezentúl is. Ez azonban csak akként és csak akkor lehetséges, ha a csehszlovák állam törvényeiben és törvényes rendeleteiben lefektetett jog alapján nyelvünket fenntartjuk és kulturánkat, mint eddig, ezentúl is saját nyelvünkön ápolva, a kölcsönös megértés útján békén haladva, minden erőnket kellő nyugalommal az állam polgárainak boldogulhatására, országunk fejlesztésére, felvirágzására fordíthatjuk.

Tiszteletteljes előterjesztésünk után bizalommal elteve várjuk Elnök Ur legfőbb hatalmi támogatását arra nézve hogy a kormány a lehető legrövidebb idő alatt intézkedjék aziránt, hogy a lévai főgimnáziumot melyet Léva város és vidéke közadakozásával alapított és fenntartott, ezentúl is magyar nyelvű oktatás mellett tarthassuk fenn.

Ügyünk igazságos elintézését tehát teljes bizonyossággal várjuk ama reményben, hogy a végrehajtó közegek Elnök Ur ez irányban való törvényes intézkedéseit önkényes akadékoskodás és nehézségek támasztása nélkül, hiven végre fogják hajtani.

Ezen emlékiratot immár másodízben juttatjuk az Elnök Ur kezéihez, mert ezen emlékiratot egy ízben 1920. év június havában egy 50 tagból álló küldöttség Prágába már átnyújtotta az Elnök Urnak, de a magyarságnak ezen jogos kívánsága ezideig elintézését nem nyert. A magyarságnak ezen kívánsága pedig jogos, mert a volt Barsmegyének 158000 lelket számláló lakosa közül 63000 szin tiszta magyar és amíg a 95000 lelket számláló szlovák lakosság Aranyosmaróton, Körmőcsibányán és Lévan gimnáziuma és reáliskolája van, — Vérébélyen és Ujbányán pedig polgári iskolája van, — addig a 63000 lelket számláló magyarságnak sem középiskolája, sem pedig polgári iskolája ezideig nincsen.

Reméljük, hogy a Köztársasági Elnök Ur, kinek a figyelmé ezen körülményre fel lett hiva a magyarságnak ezen jogos kívánsága és kérelmét méltányolni fogja és a magyarságnak a lévai magyar főgimnázium visszaállítására vonatkozó kérelmét teljesíteni is fogja.

Az emlékiratot szó nélkül átvette az elnök, ki a bemutatottak mindegyikével kezelt fogott. Mikor dr. Kersék Jánost, a lévai ref. egyház főgondnokát bemutatatták, tőle azt kérdezte, hogy hány tagja van a Kálvinista egyháznak? Ezer ötszáz. Ez már szép szám, mondotta. Majd a város emlékkönyvébe írta örege, de határozott vonásokkal T. G.

Masaryk 29/VIII—1923. A tervbe vett látogatás véget ért, az elnök ur a közönség éljenek között távozott s kíséretével autóján már hét óra tájban Kistapolcsány felé robogott. Léva város közönsége először tisztelt államfőt falai között s bizonyára emlékezetes nap lesz a mai. Akik az elnök ur közelében voltak, mondják, hogy ő is meg volt elégedve az igazán szép és impozáns fogadással.

Különfélék.

— **Választási előkészületek.** Az e hó 16 án megejtendő választásokra nagyban készülődnek a lévai pártok. A lévai keresztényszocialista és a magyar földmives kiscsagda, kispáros párt közös listával fog szavazni. A két párt azonos célokat küzd. Célja, hogy Léva város képviselőtestülete hű képét viselje a városnak s első sorban is a törzslakosság érdekeit szolgálja, mint amelyik a város legnagyobb terhet viseli és legnagyobb ágját húzza. Csupa régi, tiszteletré méltó urak. Polgárok valamennyien, az értelmiség, iparosság, kiscsagda, munkások és munkások vegyesen. Valamennyien Szlovenszko autonómájának hívei s így részben azonos alapon állanak a szlovák néppárttal, mely ezuttal először vesz részt a választásokon, akikhez különben is fegyverbarátság fűzi. Sok ismerős, derék polgártársunk nevével találkozunk az *egyesült zsidópártok* listáján is, amely szintén felkészülve megy bele a küzdelembe. *A szociáldemokrata párt* vörvörös plakátján a régi jelszavakat hangoztatja; talán népszerűbb lett volna, ha az elárult magyarság érdekeit szolgálna. Azonban a lakosság még nem felejtette el, hogy az 1920 évben lezajlott képviselő és szenátorválasztásnál inkább a cseh szociáldemokratákkal szavazott, mint az elárult magyarral. Lelkében mindenki érzi szocialista voltát, hiszen az Ur Jézus Krisztus is az volt, de ez a szeretetet és megértést hirdette. S bizony nemcsak a szociáldemokraták között vannak dolgozók, de talán több a szegény, lámpázó munkás, kézi és szellemi egyaránt a több pártok között, csak nem kiabálnak, pózolnak. Igen természetes, hogy a csehszlovák pártok sem maradnak ki a választási küzdelemből. A cseh-német demokraták, s cseh nemzeti szocialisták, talán az agrárok is erősen készülődnek a pártok tegnap átnyújtottak az aránylagos választás iránti kérvényüket a város előjáróságánál, ma pedig a jelöltek névjegyzését és a jelöltek nyilatkozatát kell déli 12 óráig átnyújtani. A jelöltek névjegyzése szeptember 8—16 a között a városházán közszemlére lesz kitéve. Tegye mindenki szívére kezét s ugy szavazzon, amint lelkiismerete diktálja. Minket szegény magyarokat mindenki elhagyott, de ha az Isten el nem hagy, akkor még nincs semmi sem veszte. — Az egyes pártok jelöltjeinek névjegyzékét jövő számunkban közöljük.

— **A tanitók fizetési és honoráriumi ügye.** A megyei magyar tanítóegyesület nevében Dinnyés Károly egyes. elnök vezetésével aug. hó 22 én küldöttség jelent meg az iskolaiügyi Referátban, hogy a tanitók hátramaradt fizetését valamint a honosítási kérvények mielőbbi elintézését sürgesse. E hónapban — mindazok akiket már definilve kezelnek megkapják a múlt decemberi fizetésnek megfelelő teljes összeget; azonkívül az elmaradt fizetésüket az összeírásívek alapján földolgozva rövid időn belül és soron kívül. Tovább folyósítják a nosztrifikációs vizsgát nem tett tanitók fizetését egészen dec. 31-ig. A honosítási kérelmek fölött a belügyminiszterium fog dönteni, ezek a kérvények azonban még mindég a teljhatalmu miniszteriumnál vannak Bratislavában, ahol azok méltányos és gyors elintézését megígérték.

— **Orgonaszentesítés.** A zselizi ref. egyház új orgonáját fényes ünnepség kíséretében fogja felszentelni, amelyen a lévai dalárda is részt fog venni. A terv szerint a felszentelési ünnepségnek e hó 9-én kellett volna lefolytani, azonban közbejött akadályok miatt e hó 23-ára halasztották.

— **Gyászír.** Egy köztisztelőben álló kegyes matróna, egy jóságos lelkű családanya elhunytól vesszük a gyászírt. Özv. **Bolemán Józsefné** szül. Richter Hermin urasszony vasárnap, augusztus 26-án élete 76. évében hosszas szenvedés után elhunyt. A régi, lévai társadalomnak egy előkelő, mindenki által nagyrabecsült tagja volt, ki nagyszámú családját a jó Isten ajándékának tekintette s minden idejét és szeretetét azok között osztotta fel, de emellett mindig talált időt és alkalmat, hogy a jótékonyaság oltárán is áldozzon s társadalmi kötelességének is eleget tegyen. De főerénye volt az, amit sz. ókori proféta mondott magáról, hogy én és az én hazám népe tiszteljük az Urat. Mely gondolkodásu, vallásos nő volt s így nem csoda, hogy mindenki szerette és tisztelte a kedves Hermin néni. Megható volt ravatala mellett látni mély gyászba borult gyermekeit, unokáit, rokonait, kik sírva kísérték drága hűt tetemeit; de ott volt csak nem egész lévai társadalom, hiszen ő egy értékes káposcs volt a régi és jelen Léva között. Halálát gyermekei dr. Bolemán Sándor bpesti postafelügyelő, menyei, veje tizenkét unokája, testvérei s kiterjedt rokonság gyászolják, kik is elhunytát a következő gyászjelentésben adják tudtára rokonai s jó ismerőseiknek: Bolemán Sándor, özv. Grapkné Bolemán Irma, özv. Kubinyiné Bolemán Gizella, Galiné Bolemán Ionka, Bolemán Károly magunk és nagynénink özv. Schleiffer Károlyné Richter Karolin, Schleiffer Gusztávné Richter Eleonóra, dr. Lajszky Lejosné Richter Frida valamint az alulírottak s nagyszámú rokonság nevében is fájó szívvel tudatjuk, hogy a legjóságosabb édes anyánk, nővér, anyós, nagynyanya, dédanya és rokon özv. dezseri Bolemán Józsefné szül. mőzi Richter Hermin 1923. augusztus há 26-án, életének 76 ik évében türelmes szenvedés után jóságos nemes lelkét visszadta Teremtőjének. Drága halottunkat 1923. augusztus há 28-án d. u. fél 5 órakor fogjuk az ág. hit. ev. egyház szertartása szerint a helybeli sírkerben örök nyugalomra helyezni Léva, 1923. aug. 26. Nyugodjék békében! Bolemán Sándorné sz. Győry Paula, Bolemán Károlyné sz. Vilányi Aranka menyei. Galli László veje. özv. Fabriczius Ágostonné sz. Bolemán Mária sógornéje. Bolemán Lajos, Schleiffer Gusztáv sógorai. Grapka Emilke, Grapka Eriko, Kubinyi Sanyika dédunokái. Bolemán Paula, Bolemán Tibor, Grapka Béla, Grapka Olga, Grapka Mihály, Grapka Ákos, dr. Kubinyi Ödön, Galli, László, Galli István, Galli Jancsi unokái.

— **Az orsz. keresztény szociálista párt** a pártszervezetek figyelmébe ajánlja: Tekintettel arra, hogy a közéleti választások szeptember 16-án tartatnak meg és így az előjáróság választása egy héttel később szeptember 23-án, végül a járási választmányok és megyei képviselők választása valószínűleg szeptember 30-án tartatnak meg mindenütt, pártunk által szept. há 23-ára hirdetett országos kongresszust el kell halasztani. A kongresszus megtartásának újabb dátumát jövő számunkban közölni fogjuk.

— **A nagy szüreti mulatságra** az előkészületek már erősen folynak. Az asztalos, lakatos és bádogos ipartársulat, ki a múltban oly nagy sikert ért el, kitűnően megrendezett és a társadalomnak minden rétegében csak elismerést nyert szüreti mulatságaival, most is minden erejével azon dolgozik, hogy a jó híret az ideai estélyével fölülmulja. Városunk műkedvelő gárdájának legjobb szereplőit sikerült megnyerniök. „A szőköt katona”-nak a próbái már folynak. A darabban körülbelül 35 szereplő szerepel, tele van szebbnél-szebb énekekkel. A sikert már előre biztosítja az, hogy sikerült megnyerniök karmestereknek **Heckmann István** karnagyot, ki az énekes szindarabok betanítása körül már a múltban is nagy sikereket aratott. A vígalmi bizottság elnöke **Kovács István** ki egyttal a szindarab betanítását is végzi, a töle megszokott ambicióval és szakértelemmel. Reméljük, hogy az előadáson a termet az idén is zsufolási megtöltő közönség kitűnően fog szórakozni. — A vígalmi bizottság szeptember 4-én tartja legközelebbi ülését, a továbbiak elintézése végett.

— **Haláleset.** Özv. **Lányi Ferenczné** szül. bessei Besse Berta, Lányi Árpád fűszergarnati ref. lelkész édesanyja augusztus 25-én 72. évében elhunyt Nagy kort megelőző, munkás, jóságos életű, messze vidéken nagy tiszteletnek örvendő matróna halála, nagy számú rokonságot borított gyászba. A megboldogult hűt tetemét augusztus 27-én helyezték örök nyugalomra a zalabai ref. temetőben levő családi sírkerben. Gyermekei a következő gyászjelentésben tudatják a jó édes anya elhunytát: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a maguk és az összes rokonság nevében a feloljthatetlen drága jó anya és nagynyanya, özv. Lányi Ferenczné szül. bessei Besse Berta f. évi aug. há 25-én este 11 órakor munkás és jóságos életének 72 ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűt tetemei f. évi augusztus há 27-én d. u. 2 órakor a ref. egyház szertartása szerint fognak a zalabai ref. temetőben levő családi sírkerbe örök nyugalomra helyezni. Zalsabá, 1923. augusztus 25. Áldás és béke poraira! Ionka, Etelka, Árpád, Nándor, Lajos gyermekei. Varannai Lenke, Sándor, Keserő Margit férj. Kiss Lászlóné, Keserő Pál, Lányi Jenő, Miklós, Csilla, Mariska, Jozefin, Erzsike unokái. Lányi Árpádné szül. Somogyi Irénke, Lányi Nándorné szül. Markovits Mariska menyei. Varannay Sándor, Keserő Vilmos vejei. Lányi Róza férj. Kiss Gyuláné sógornője. Keserő István, Kiss Gyula sógorai.

— **Uj ir. hitközség.** A zselizi i.r. hívek körében régóta élt a vágy, hogy önálló hitközséggé alakuljanak, amely végre is most több lelkes tag buzgókodása folytán testet öltött. Ma egy hete tartott gyűlésükön, melyen **Liebermann Jakab** lévai kerületi főrabbi is megjelent, egyhangulag kimondták a zselizi ir. hitközség megalakulását, mely a lévai hitközséghez fűkegyházaként fog csatlakozni. Egyttal a hitközség elnökevé megválasztották **Halmai Vilmos** kereskedőt. Ugyanekkor avatták fel a főrabbi az uj ir. templomát és iskolát. Az ünnepség után bankett volt, melyen szebbnél-szebb felköszöntők hangzottak el.

— **Letartóztatott uradalmi pénztáros.** Még a szenzációk körében is feltűnt keltett a héten a lévai uradalom pénztárosának **Szell Jánosnak** a letartóztatása. Ami kis városunk krónikájában nem igen fordulnak elő ilyen esetek; a lévai polgár el sem tudja képzelni, csak az újságokból olvassa, hogy egy pénztáros hűtlenül sáfarkodjék a reabizott vagyonnal. Most is bálmulva csóválja fejét s megáll az eszé mi kor a hirtelen kipattant legfrissebb szenzációra gondol, mely hetekig szóbeszéd tárgyat fogja képezni. A lévai uradalom irodájában is csak a véletlen vetette felszínre az esetet. Ugyanis az uradalmi irodát figyelmeztették, hogy egyes kereskedők számlája már hosszabb idő óta nincs rendezve s a kereskedők sürgetik pénzüket. Mivel az uradalmi iroda mindig pontosan kiutalta a számlák összegét az illető kereskedőknek, utánna néztek a főkönyvekben s megállapították, hogy a pénztári napló szerint a számlák kiutaltak s kifizettek. Nyomban kérdőre vonták **Szell János** urad. főpénztárost, akit súlyos gyanuokok alapján letartóztattak és a lévai járásbíróhoz átkísérték. Kihallgatása során a vizsgáló bíró előtt beismerke, hogy mintegy 180—200 ezer koronát elkezelt s úgy elköltötte, hogy most azt sem tudja megmondani mire. Az első hiány mintegy 30 ezer korona 1919. évben keletkezett, hogy miként nem tudja. A bolsevik uralommal hozza kapcsolatba. Ezt a hiányt úgy fedezte, hogy később egyes kereskedők számláit kifizetettnek jelezte, a számla összegét azonban nemfizette ki, hanem visszatartotta s így a rovancsolás idején a pénz mindig megvolt. Mivel az első kísérlete így sikerült, önkénytelen követte a többi. A sikkasztott pénz aztán eluszott. Arra a kérdésre, hogy hová tette ezt a nagy summát, mert hiszen azt nem lehet csak úgy szét-szórni, nem tud válaszolni, csak annyit ismer be, hogy négy év alatt több ízben volt Budapesten, Pozsonyban, hol mindig egy kis parázs mulatságot rögtönzött. Egy-egy ilyen görbe nap elvitt 4—5 ezer koro-

náját is, néha többet is. A kőszá hírv ugyan még más költséges uri passziókról is beszél, azonban ez egyelőre ellenőrizetlen s rendezés minden ilyen bűncselekményvel ezzel szokott összekötésbe hozni a kisvárosi pietyka, amely midig többet tud, mint a amennyi a nyomozás során megállapítható vala. A vizsgálat most abban az irányban is megindult, hogy hová, mire költötte a hiányzó összeget. Széll nem is oly régen került az uradalom főpénztári állásába, mely elég jól fizetett, hogy gyermekei nem voltak, magának és családjának gondtalan megélhetést biztosított. A társaságban előkelő szerepet játszott, udvarias, előzékeny modoráért szerették s így a legszebb jövőnek nézett elő. Érthetetlen az egész viselkedése, amellyel magát ily súlyos bajba sodorta. A megtévedt pénztáros családja iránt általános a részvét.

— **Műkedvelő előadás.** A zselizi iparos ifjuság Zselizén 1923. évi szeptember há 9-én Bucsú napján szindarabbal egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez, melyen szinre kerül: „Vén bakanos és fia a Huszár” eredeti népszimű 3 felvonásban, dalokkal és tánczal, írta Szigeti József. A táncmulatság kezdete d. u. 3 órakor. A szinelőadás kezdete délután 6 órakor.

— **Váratlan letartóztatások.** Aug. 24-én letartóztatták és a járásbírósi fogdába kísérték a Garancia biztosító társaság vezetőjét **Láczay Zoltán** biztosító intézeti titkárt, ami nagy feltűnést keltett. A vád ellene az volt, hogy egy Léva vidéki földbírtokostól 42 000 korona kölcsönt vett fel váltóra, amelyen az aláírások nem bizonyultak valódiaknak, mivel az aláírt nevek viselői az aláírt megtagadták. Így került az ügy a bírósághoz, hol Láczay azzal védekezett, hogy december 1. évi fizetési halasztást kapott s addig rendezte volna. Láczay Zoltán egy évvel ezelőtt jött városunkba Magyarországról. Valamikor jobb napokat látott erdélyi földbírtokos volt, majd a Károlyi kormány alatt kormánybiztos és az akkori magartatása miatt kénytelen volt Magyarországból idejönni. A városban szokatlanul fényes és költséges életmódot folytatott, előkelő és udvarias magartatásával sikerült néhány vidéki földbírtokos bizalmát megnyernie. Láczay azonban visszaélt a bizalommal, megkarosította őket s az egyikük fejletésére a csendőrség letartóztatta. Jövedelme állítólag meghaladja az évi 100 000 K-t, ennek dacára nem bírt ezzel kijönni. Autót tartott, nagyszabású estélyeket adott. Láczay még azzal is védekezik, hogy kintlévő pénzköveteléseit teljesen fedezik a kérdéses váltó összegét. A napokban aztán átszállították őt Komáromba dr. **Kucsera Béla** lévai illetőségű ügyvéddel együtt, kit az ellene kiadott 3 köröző levél értelmében szélhámosság miatt fogták el és szállították az ügyészség fogházába.

— **Volt detektiv a fogházban.** Az ipolysági csendőrség megkereste a lévai csendőrséget, hogy egy ipolysági kereskedő **Mangold Ferenc** volt detektivnek ötezernek száz koronát adott azon célból, hogy rajta babot vásároljon. Mangold babot nem vett, hanem Lévára jött. A csendőrség még az nap megtalálta Mangoldot egy kocsmában, hol nagy murit cseppt s már tekintélyes összegnek hágott a nyakára, mert csak 1600 koro at találtak nála. Letartóztatták s átkísérték a bírósághoz. Mangold a fordulat után detektiv volt s Léván is működött egy pár hétig s igen használható embernek bizonyult s nem gondolta, hogy ő is oda kerül, ahová anyai embert juttatott.

— **Dupla táncmulatság.** A fajkúrti Iparos és Kisgazda ifjuság 1923. szeptember há 8-án szombaton és 9-én vasárnap Binka János házában táncmulatságot rendez. A mulatság szombaton délután 3 óratól éjjel 12 óráig, Vasárnap d. u. 3 óratól reggel 8 óráig tart. Belépti díj tetszés szerint.

— **Uj csehszlovák postabélyegek.** A postátügyi miniszterium a Ceske Slovo értesülése szerint a köztársaság főállásának öt éves jubileumára október huszonnyolcadikán uj 50, 100, 200 és 300 filléres postabélyegeket fog kibocsátani. A bélyegek, amelyek az eddigieknél sokkal szebb kivitelben víznyomással papíron készülnek, a köztársasági elnök fejét fogják ábrázolni.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük tagtársainkat, hogy szeptember 9.-re tervezett beüzemelés és közgyűlés a közbejött akadályok miatt szeptember hó 23.-ára halasztatott el. Szlovenszkoí és Podkarpatska Russi munkások főkegyesülete Levice.

— **Tánomulatság a csárdában.** A Mészáros-féle Halász-csárda árnyas helyiségében szeptember 2-án nagy szabású tánc mulatság lesz, kedélyes szórakozásokkal egybekötve, mindenki jól fog ott mulatni, mert mindenki megtalálja a maga szórakozását, lesz ott vidám csónakázás, világpósta és kitűnő cigányzene mellett reggelig tartó tánc kezdete délután 3 órakor, beléptidj 5 korona.

Üzletnyitás. Gertler Fülöp szeptember elején nyitja meg ujonnan berendezett *úri és női divat* valamint *rövidáru férfi és női szabókellékek üzletét* a *Petőfi-utca 12. szám.* Dr. Molnár-féle saroképületben.

A közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

Mindazok kik felejthetetlen édes Anyánk özv. Boleman Józsefné elhunyna alkalmával részvételükkel fájdalomunkat enyhítették, fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

Levice város bírájától.

6346—1923. szám.

Köszönet nyilvánítás.

Néhai Dóka Jónás unokái és fia koszorúmegváltás címén 100 K.-t adományoztak a városi szegény-alapra, mely adományt ezennel köszönettel nyújtatok.

Levice, 1923. évi augusztus hó 25.

Bräuer Géza s. k.
városbíró.

6394—1923. szám.

Köszönet nyilvánítás.

A leveicei izraelita hitközség, néhai Weisz Samu és neje Weisz Regina féle alapítvány-nak folyó évi kamataiból 178 korona 88 fillér összeget küldött be czímemre a város szegényei részére, mely adományért ezuton fejezem ki köszönetemet az adományban részesültek nevében a hitközség Vezetőségének.

Levice, 1923. évi augusztus hó 29.

Bräuer
városbíró.

Köszönet nyilvánítás.

A lévai árvaháznak az alább felsorolt urhölgyek és uraktól a következő kegyes adományok érkeztek:

Pivars Anna Garamujfalu 1/4 kgr. vaj, Bednarik Györgyné Óbars 1 1/2 kgr turó és kalács, Laczkó Lajosné 10 kgr. zöldbár és 5 kor., Vojnarovszky Gyulané 5 pár viselt cipő, Szabadhegyi Zoltánné 50 kor., Huberth Vilmos 168 kor., Schlesinger Leó 100 kor. N. N. 10 K, Tarisch Rezső Barsfüss 100 K, Csanaky József bati plebános 100 kgr árpa, 65 kgr hüvelyes.

Fogadják a nemesszívű adakozók az árvák nevében őszinte köszönetem nyilvánítását.

Árvay Józsefné
alelnök.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1923 augusztus hó 26-tól — szeptember hó 2-ig

Születés.

Hill István Belák Erzsébet fiu halva született. — Zelicna Dániel Izrael Anna leány Anna, Alice.

Halálozás.

özv Herczföld Adolf 76 éves érelmeszesedés. — Molnár István 4 nap velszületett gyengeség. — özv. Boleman Józsefné Richter Hermin 76 éves agyvérzés.

Nyilatkozat.

A szociáldemokrata párt falragaszain tudtomon kívül nevem is szerepel, amihez én beleegyezésem nem adtam. — Ezen a gyűlésen beszámolót nem tartok és programot nem adok, mert ez ezidőszent szándékomban sem volt.

Léva, 1923. augusztus 31.

Boros Gyula.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Od notárského úradu mesta Levic.

Cis. 6174—1924.

Hirdetmény.

Előfordult, hogy új postaládák, melyek nagy kiadással járnak, készakarattal meg lettek rongálva.

Mint hogy állami vagyon rongálásáról van szó, figyelmeztetik a közönséget, hogy ily cselekményektől tartózkodjék és hogy tudomására jutott hasonló esetet a rendőrhatságnál azonnal jelentse be. A tett elkövetője szigorú büntetés alá esik.

Amennyiben ezen eset ismétlődne, a postaládák csak akkor lesznek kifüggesztve, ha azok biztonságáért és az okozott kár megtérítéséért a város szavatol.

Levice, 25. aug. 1923.

Š e b o
notár.

1121—1923. szám.

Hirdetmény.

Az aranyosmaróthi Pénzügyigazgatóság 48695/1—1923. számú rendeletével a házadó kataszter helyesbítését rendelte el, amelynek alapján a városi tanács a következő felhívást teszi közzé:

1) Minden háztulajdonos tartozik házának alaprajzát elkészíteni esetleg ahhoz értővel elkészíttetni, amelyben az összes lakóhelyiség a mellékhelyiségekkel együtt legyen feltüntetve.

2) A lakrészek 1, 2, 3, stb. számokkal jelölendők meg, azok bérlői a bérösszegek feltüntetésével, a bérbé nem adott lakrészek pedig azok használatáról jegyeztetnek be.

3) Emeletes házaknál minden emeletre az alaprajz külön-külön készítenő el.

4) Az alaprajzok egyszerű fél éves papíron készítenők.

5) Az esetleges bővebb felvilágosításokat a városi adóhivatal főnöke adja meg.

A fent jelzett rajzok legkésőbb október hó végéig adandók be a városi adóhivatalnál amelyeknek helyességéről egy kiküldendő bizottság házról házra járva fog meggyőződést szerezni.

Végül figyelmeztetnek a háztulajdonosok, hogy a jelzett alaprajzokat ne az utolsó napokra hagyják, hanem azokat mielőbb készítsék el, hogy a felülvizsgálás akadályba ne ütközzék.

Levice, 1923. évi augusztus hó 27.-én.

Bräuer s. k.
városbíró.

O Z N A M I

Elektricka centrála mesta Levic oznamuje, že počnúc od 3. sept. až do ďalšieho nariadenia predbežne počnúc od 1 hod. poobede začne dodávanie priemyselného motorického prúdu. Na ten pód až by sa ukiažal v pokovostní vädši priemyselný prúd, bude zavedené dodávanie celodunového prúdu. Další vsvetlenie dodá elektrická centrála.

Levice, dňa 1 sept. 1923.

Ing. BOROMISZA.

Levice város előljáróságától.

ad 4454—1923. szám.

T Á R G Y: a kerületi munkásbiztosító pénztár részére adományozott Ozmán-téri telek tárgyában.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a városi képviselő-testület f. évi augusztus hó 23. án tartott közgyűlésében 4454—1923 sz. névze rinti szavazással hozott határozatával a város tulajdonát képező Ozmán-téri volt kocsislak üres telket, melyet a város már 1914 évben 2706—1914. sz. közgyűlési határozatával nevezett intézménynek székház céljaira oda ajándékozta, ezuttal székház és lakás céljaira újból díjtalanul átengedte azzal a kikötéssel, hogy a pénztár a tervbe vett építkezést még ez évben megkezdi és a jövő évben befejezni tartozik, hogy az építkezésnél csak leveicei munkások és iparosok foglalkoztathatók, végül, hogy abban az esetben, ha a pénztár Leviceről bármily oknál fogva elvitetné, avagy az épület rendeltetésétől elvonatnék, esetleg másnak eladatnék, úgy köteles leend a munkásbiztosító pénztár és annak jogutódja egyetemleg a telek értéke fejében 30 000 K, összeget Levice város közönségének megfizetni.

A közgyűlés ezen határozata ellen 15 napon belül a járási főnökséghez intézendő s a városi iktatói hivatalban benyújtandó felelkezéssel lehet élni.

Levice, 1923. évi augusztus hó 24. én.

Koralowsky
főjegyző.

Brauer
városbíró.

460—1923. szám.

Uj lakások pótadó mentessége tárgyában

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Levice város képviselő-testülete f. évi augusztus hó 23. án tartott közgyűlésében 460—1923. sz. a. névszerinti szavazással hozott határozatával kimondotta, hogy tekintettel a városban uralkodó lakáshiányra az építkezés megkönnyítése és fellendítése érdekében mindazon ujonnan épülő lakóházak, melyek az 1924. évben lakcélokra elfoglalhatóak lesznek, illetve amelyekbe maga a tulajdonos az 1924. év végéig beköltözik a beköltözéstől számított 5 évre pótadó mentességet engedélyez azzal a kikötéssel, hogy a pótadó elengedés csupán azon részekre terjed ki, amelyek után állami házosztályadó lenne fizetendő, míg az épület részek után, melyek a tulajdonos által akár lakcélokra, akár pedig ipari, vagy kereskedelmi célokra bérbé adatnak a közszégi pótadó megfizetendő. Ugyancsak kimondotta a képviselő-testület, hogy azon új épületek, melyekbe a tulajdonos korcsmát, vendéglőt, szállodát, mozi, vagy egyéb mulatót szándékozik úzni, pótadó mentességet nem engedélyez.

A közgyűlés ezen határozata ellen 15 napon belül a járási főnökséghez intézendő s a városi iktatói hivatalba benyújtandó felelkezéssel lehet élni.

Levice, 1923. évi augusztus hó 24.

Koralowsky
főjegyző.

Brauer
városbíró.

Hirdetmény.

Léva város villamos telepe közhirre teszi, hogy *folyó hó 3-tól* további intézkedésig egyelőre délután 1 órától kezdve az ipari motorikus áramszolgáltatást megkezdi. Az esetben ha nagyobb mennyiségű ipari áram kereslet mutatkoznék, az egész napi áramszolgáltatás is befog mielőbb vezetettetni. Bővebb felvilágosítás a villamos telepen nyerhető.

Léva, 1923 szept. 1.

A „Stabilisator“ mindennemű izzó, befőttest, uborkát, paradicsomot stb. számos évre konservál. Kis üveg ára: 350, középső üvegé 550 és a nagy üvegé 840 Ké. Használati utasítás az üvegeken. Kapható: SMOGROVICS A. „Korona“ gyógyszerárában Léván. 5

Plüssdiván s egyéb butorok jó karban eladók özv. MEISEL SAMUNÉNÁL Levice, Kossuth u. 1. szám. 779

Tanoncnak felvétetik jó házból való fiu vagy leány WEISZ SIMON rövidáru üzletében, Léván. 794

Zongora hangolást vállalok mérsékelt áron, helyben és vidéken, jótállás mellett. Cim: SVEIER, Léva, Zách utca 5. szám. 795

Veszek 1/2, 1, 1 1/2 literes üres tiszta üvegeket: LACHKY ELEK, Levice. 797

Háztelek oicsón eladó. Felvilágosítás e lap kiadónál. 796

A nyitrai soron egy kitünő állapotban levő lakóház eladó. Felvilágosítást dr. STEINER OSZKÁR ügyvéd ad. 796

Schunda cimbalom és két szobabutor sürgősen eladó. özv. PREINERNÉ, Tiszviselőtelep. 789

Gyermekkosci megvételre kerestetik Léva Bottka utca 9. szám. 788

Eladó vendéglő. Lévától 4 km. fekvő ugynevezett „Nyulvölgyi vendéglő“ szobadékból eladó. MORVAY GYÖRGY, vendéglős. 785

Eladó ház kereszttheygen 6 szám alatt — Bővebbet ott a házban, LUKÁCS SIMONNÁL. 802

Mielőtt bútorszükségletét fedezné, **saját érdekében** tekintse meg dúsán felszerelt raktáramat, hol úgy teljes szobaberendezések, mint kárpitozott butorok, jutányos áron kaphatók.

Raktáron tartok elsőrendű angol bőrgarnitúrát, schöber ágyat és minden e szakmához tartozó tárgyakat. — Kárpitos munka javítások szolid árak mellett elfogadtatnak. — — —

STEINER JÓZSEF
kárpitos és bútorkereskedő

Báti utca 1. LEVICE. Kaszárnya mellett.

Ugyanitt egy jobb házból való fiu tanulóknak felvétetik.

BAROSKA JÁNOS

mechanikus és puska műves
LEVICE, Szepesi utca 16. szám.

Vadászfegyverek
töltények és
vadászati cikkek.
Kerékpárok, gummik.
Varrógépek és
alkatrészek
nagy választékban.

Szakszerű
javító műhely.

S Ú B E H.

Riaditel'stvo internátu štátneho učitel'ského ústavu v Leviciach vypisuje súbeh na dodávky do internátu, a to *mása hovädzieho, telacieho, bravčovinny, údeniny, masti atď, ďalej chleba, pečiva a múky, ďalej miešaného tovaru.*

Nabídka treba zaslať v zapečatenej obálke riaditel'stvu do **6. septembra 1923 r.**

Osobné intervencie sú neprípustné.

Štátny učitel'ský ústav v Leviciach.

Teljes ellátásra tanuló lányokat vagy fiukat levállal özv. GRAPKA JÓZSEFNÉ Eötvös u. 1.

Keleti szőnyeg szövőde Levice, Ladányi u. 27. Kiválasztott minta szerint minden színben és nagyságban megrendelhető az összes létező keleti szőnyegek, goblinek. Tandíjas és tandíjmentes tanítványok jelentkezhetnek. Szakszerű szőnyeg javítás Hozzávaló anyagok megrendelhetők. 801

Szorgalmas kis igényű kertész, ki úgy a zöldség, mint a virág kertészetben teljes jártassággal bír, felvétetik TAUBINGER ÁRPÁD Kiskereskény 800

P á l y á z a t.

A lévai állami tanítóképző intézet internátusa pályázatot hirdet: *marhahús - borjúhús - sertéshús, - kolbász - áru - zsír stb, továbbá kenyér - sütemény - liszt és vegyes fűszerárak* szállítására az internátus részére.

Pecsettelt ajánlatok az intézet igazgatóságához **szeptember hó 6. ig** adandók be.

Személyesen adott ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Jó családból való izr. leányövédekkel rituális kosztál teljes ellátásra elfogadok özv. FENYVESSI KÁROLYNÉ. 754

Egy daralógép sürgősen eladó: ENGEL ADOLF, Levice, Honvéd utca 1. 724

Angol órákat ad idősebb hölgy. Cim a kiadóhivatalban. 778

Feregirtő folyadék legjobb szer posloskák, svábbogarak stb., kiirtására. A kis üveg ára: 5 Ké., a nagy üvege 8 Ké. Kapható: SMOGROVICS A. „Korona“ gyógyszerárában Léván. 6

AZ IDEALIS FERTŐZÉSENTERŐSZER

Lysoform

HÖLGYEKNEK NEMKÜZÖRTVELEN.

Főelárusítóhely Léva és vidéke részére:
KNAPP DROGERIA LEVICE.
Viszonteladóknak nagybani árak

Johann Maria Farina

gegenüber dem
Rudolfplatz.

Az egyedüli
valódi kölni víz

Főterakat:
KNAPP drogeria
LEVICE.

KINO = APOLLO = MOZGO.

MEGNYITÓ ELŐADÁS.

Vasárnap, szept. 2-án este 6 és 8 órakor

OTHELLO tragedia
7 felv.

Főszerepben: Jammigs Emil, Lenkeffy Ica. Rendezte: D. Buchó.

Nagyméretű JAMMIGS FILM.

Tökéletes művészi teljesítmény.

Rezsés helyárak. Jegyek elővételben a mozgó pénztárnál.

**Valódi Negyedvidéki
Rózsakrumpli téli eltevésre alkalmas**

érkezik hétfőn szept. 3.-án.

Az érkezés napján akik leadják rendeléseik mig az árú nincs beraktározva, házhoz szállítva **2 Ké. engedményben részesülnek.** — Viszont eladóknak és éttermeknek külön engedmény.

**Az összes fűszer és csemegeárak
a legolcsóbb árban.**

Tisztelettel

KUGLER MANÓ

Báti utoza 8. szám.

MŰTRÁGYA.

Gazdák és szállóbertokosok!

Értesítjük a Léva és vidéke t. gazdaközönségét, hogy a műtrágyagyárak központi eladási irodájának a

POSFACID k. f. t. Prága f. Bratislava
képviselőt és irodáját átvettük.

Vaggon és kisebb rendeléseket előjegyzéseket eredeti gyári áron felvesszünk. Raktáron tartunk mindennemű műtrágyát eredeti plombált zsákokban. Felvilágosítást minden műtrágyázási ügyben díjmentesen adunk.

Bernáth és Fenyvessi
Léva, Dukesz ház.

FIGYELEM!

Uj őrlésű oroszka lizstekre.

Van szerencsém az igen tisztelt vásárló közönséget értesíteni, hogy az oroszka malomnak újból való üzembe helyezésével, a már eddig is **minden minőséget felülmuló oroszka lizstek eladása üzletemben a jövő hét folyamán megkezdődik.**

Amidőn ezen körülményre a nagybecsű vásárló közönség szives figyelmét felhívom, egyben tisztelettel értesitem, hogy üzletemben **OSAKIS oroszka lizstek** kerülnek eladásra.

Szives pártfogást kér,

kiváló tisztelettel

LACHKY ELEK

fűszer és csemege kereskedő LEVICE

SZLOVÁK és MAGYAR TANKÖNYVEK

VALAMINT

ISKOLAI SZEREK

NYITRAI és TÁRSA

könyvkereskedésében.

SZABÓ LÁSZLÓ

képesített ác- és kőműves mester
LEVICE (LÉVA) Klapka utca 27.

VÁLLAL:

Az építkezési szakmába vágó összes munkálatokat és építési terveket, valamint meglévő épületek érték becsléseit. :-:

AMI OLCSÓ és AMI JÓ C S A K SZEMERÉNÉL KAPHATÓ.

És pedig: használt gépalkatrészeket, szijkerék, fogaskerekek, gép- és kocsitengelyek, katlanház, tűzhely, kályhák, rosta, építkezéshez fővonalai és kis sínek bármily hosszúságban, travezny, amerikai tükekés drót czinezett, szóval minden ami új volt, továbbá vezek csontot, rongyot, kőmőndarabot és öreg papírhulladékot, a legmagasabb napi árban vörö és sárga rezet.

SZEMERE ARMIN

őcskavakereskedő

LEVICE, Kálnai-utca végén.

LÁMPÁSSAL

sem találhat
jobb bevásárlási forrást

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagykereskedésénél

Alapítottatt 1881. LEVICE-LÉVA. Telefon sz. 14.

Legjobb FŰSZER- és CSEMEGEÁRUK!!!

Naponta friss felvágottak. — Főtt prágai sonka, elsőrendű teavajak, sajtok. — Állandóan friss csemege lipthói turó. — Legjobb minőségű rizsek és kávék. „Gloria” pörköltkávét különlegesség. — Saját töltésű kitűnő asztali borok. — Csemege és gyógyborok, likőr, cognac, pezsgő stb.

Legelősebb VASÁRUK és KONYHAFELSZERELÉSI CIKKEK.

Modern háztartási cikkek. — Vajkúpülő és fagyialtatógépek, thermosok, passzirozó gépek, babvágógép, gyümölcs tisztító kések, villamos forralók és főzőedények. Puding, parfait, tortaformák, habütők, díszes kávédaralók, alpaca evőeszközök, konyhamérlegek. — — —

Összes gazdasági cikkek, gazdasági kézi eszközök:

Ásó, kapa, lapát, kasza, sarló, gereblye, kéveköttél, kendertömlő, vízmentes ponyva, gépszij, varrószij, gyanta, tömítő anyagok, olajozók, benzín szivattyúk és kannák, — mérlegek, sulyok és az összes műszaki cikkek. —

Motorbenzín, gépolaj, hengerolaj, tavotte gépszelr.

ÉPÍTÉSI ANYAGOK: Cement, gipsz, mennyezetnád, vasgerendák, kátrány fedőlemez, kátrány, karbolinnum, stb.

Vízvezetési és villamossági szerelési anyagok.
Fényképészeti cikkek és vadászati kellékek.
Kerékpárok Tűzijátékok, bengáltűzek, lámpionok.